

Betydningen af og gevinsten ved et ajourført og italesat sprogsyn

Annette Bau

ECML Kontaktpunkt Danmarks
Sprogkonference

26.9.2014

Det ajourførte sprogsyn

Udviklingsprojekt på Nyborg Gymnasium
Pia Brøgger, Mariann Brandt & Annette Bau

Netværks-, analyse- og formidlingsprojekt
vedr. *Fremmedsprogenes profil, faglige
identitet og anvendelsesorientering* i de
gymnasiale uddannelser

<http://gymnasiesprogprojekt.squarespace.com/slutrappporter/afrapportering-runde-1-august-2012/>

Question: Hvem?

Réponse : en tysk-, en spansk og en fransklærer

Og
hvorfor
lige mig?

(Skæbne-)fællesskab

Paradoks

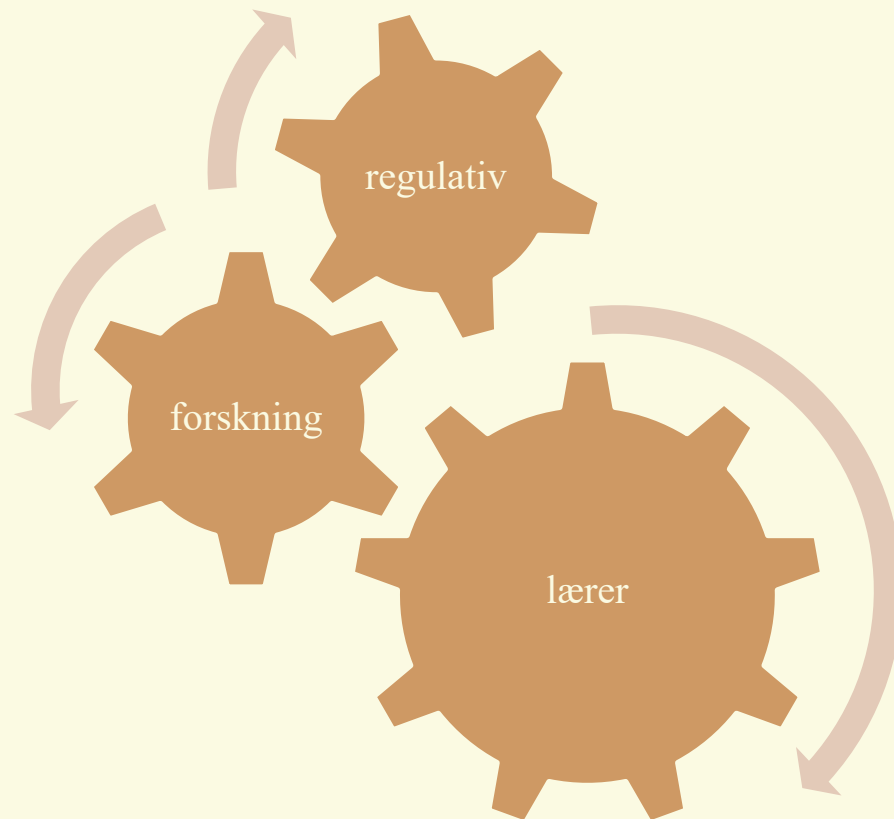
Tradition

Læreplansbestemt sprogfærdighedsstørrelse

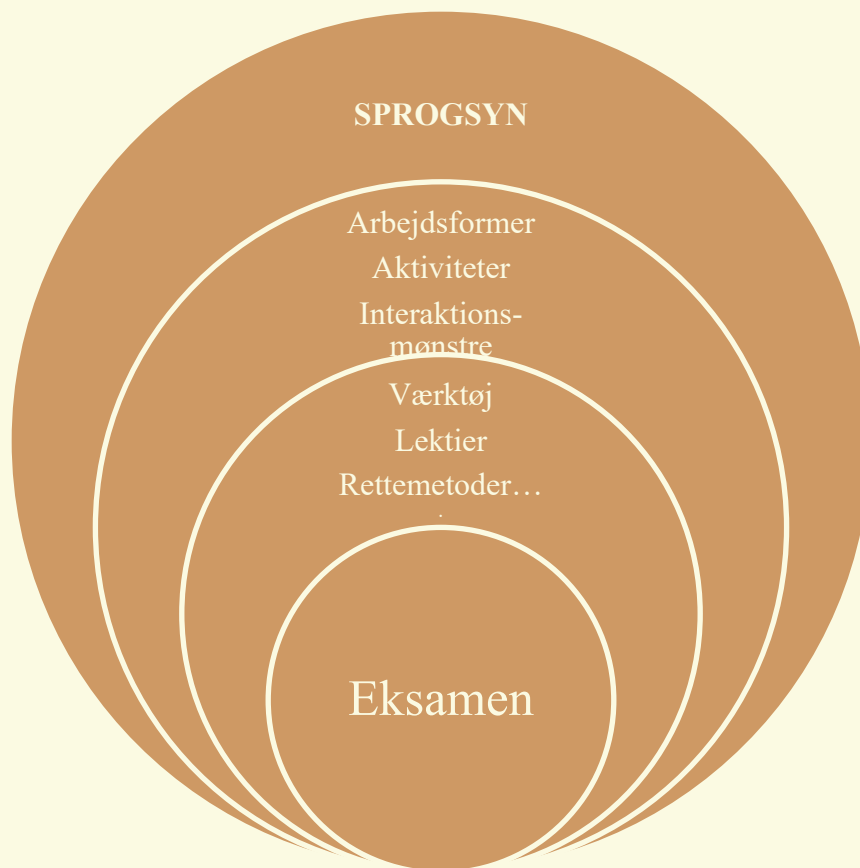
Présent
je **suis**
tu **es**
il **est**
nous **sommes**
vous **êtes**
ils **sont**

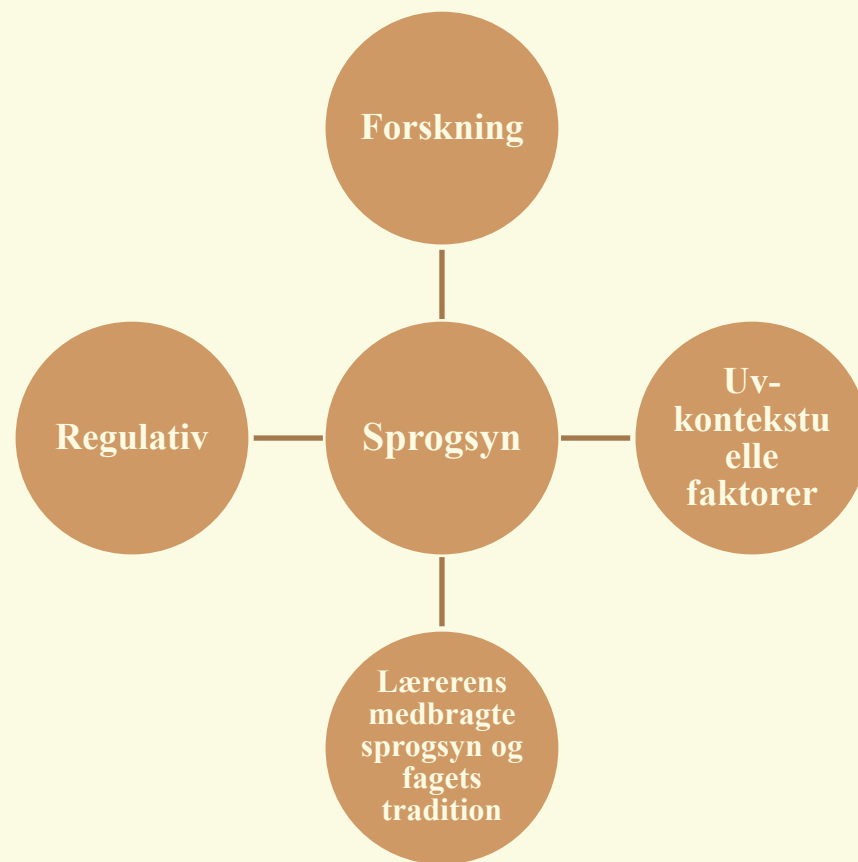
Ajourføring...

Sprogsyn: hvad, hvordan, hvorfor

En sproglærers fodlænker

Projektets formål: synliggørelse

Med afsæt i sprogsyn

- indkredse, beskrive, opdatere og fremhæve den **sprogdidaktiske fællesmængde**
- bruge denne opdaterede didaktik
 - uv
 - øget kollegialt samarbejde

Hvordan?

Aktionsforskning

- Udgangspunkt: lærerens egen praksis
- Kort afstand ml kokebog og -plade
- Kollegial sparring på nærmeste hold
- *Loop* proces
- ...

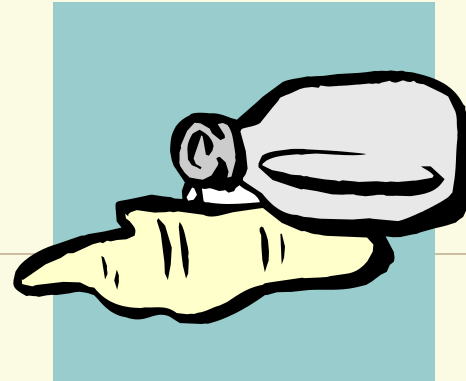
Sparring med forskere

F
a
n
t
a
s
t
i
s
k
!

Hvad fandt vi ud af?

- ✓ Indkredsning og korrektion af vores sprogsyn
 - diskrepans
 - implikationer for uv

Genkender I det?

Tekstarbejde

Læreren stiller spørgsmål, de samme elever markerer, kun en elev er på ad gangen, flere er passive og hægtes evt. af

Grammatikundervisning

Som magtmiddel: ro!

Flueben ved verbalbøjningen

Projektarbejde med fremlæggelse

Opgaver uddelegeres, der læses op under fremlæggelsen, kun de, der er på, er aktive

Le sport extrême

Sarah Bisgaard Møller, Nyborg Gymnasium

Speed Riding

Introduction

Le Speed Flying ou le Speed Riding est un sport extrême. C'est un sport dangereux, alors pourquoi est-ce qu'on fait ça ?

L'invention

- ♦ Un nouveau sport français (2003)
- ♦ Inventé - c'était trop ennuyeux faire du ski sur une montagne
- ♦ L'un des concepteurs - François Bon (Les Arcs)
- ♦ La FFVL (Fédération française de vol libre) (1974)
- ♦ La première école du Speed Riding - la station de Valfréjus en France
- ♦ Aujourd'hui beaucoup d'écoles du Speed Riding dans toute la France

Qu'est-ce que le sport ?

- ♦ Combinaison du ski, parapente et parachutisme
- ♦ Faire du ski par une montagne et parachuter
- ♦ Pour accéder à des endroits qui ne sont pas accessibles par les moyens traditionnels
- ♦ Vitesses dépassant 70 km/h

Fig. 2. Une paire de skis

Fig. 3. Un parachute

Le matériel

- ♦ Une paire de skis
- ♦ Une sellette
- ♦ Une voile
- ♦ Un casque
- ♦ Un masque

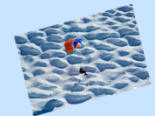
DES FAITES EXTRA

- ♦ Particulièrement populaire à Le Grave en France
- ♦ Chaque année depuis 2008 il y a été une Speed Riding Cup sur la Tête des Saix

Un sport dangereux! Pourquoi?

- ♦ Risques d'accidents - des blessures et des traumatismes graves voir mortels
- ♦ Le ski traditionnel est ennuyeux
- ♦ Nouveaux défis
- ♦ Un coup d'adrénaline
- ♦ Être tout autre

À mon avis..

- ♦ Très cool
- ♦ Ça pourrait être cool d'essayer
- ♦ Demande la courage

Littérature

http://fr.wikipedia.org/wiki/Speed_riding
<http://www.speedridingcup.com/>
<http://www.godetdecor.dk/484/>
<http://www.youtube.com/watch?v=tMDhhRZuag>
<http://www.ozone-france.fr/info/speedflying.html>

Merci pour...

Ma professeur, Annette
Ma mère, Lone

Pour plus d'information

Contactez moi à mon courrier électronique:
sarahbmoeller@yahoo.dk

Læreren skruer lidt på håndtag...

Før

Tekstgennemgang – eleverne svarer på lærerens spørgsmål

Refleksion

Eleverne passiviseres, idet de bliver spurgt om noget, som de ved, læreren kender svarene på = ikke autentisk kommunikation. Læreren styrer samtalen og taler for meget.

Nu

Eleverne er hovedaktørerne i alle faserne. De skal selv

- udvælge hvilken ekstrem sport de vil beskæftige sig med
- sammensætte posteren
- øve sig på speak
- indlægge aktiv rolle til tilhørerne

Kommunikativ undervisning

Tjek af lærers materialer og uv-aktiviteter:

- ✓ Er der et komm. formål med den enkelte aktivitet? Hvilket?
- ✓ Har afsender en intention med at kommunikere? Hvilken?
- ✓ Er der overhovedet en modtager for det der kommunikeres?
- ✓ Har modtager en eller flere gode grunde til at læse/lytte til det der formidles? Hvilke(n)?

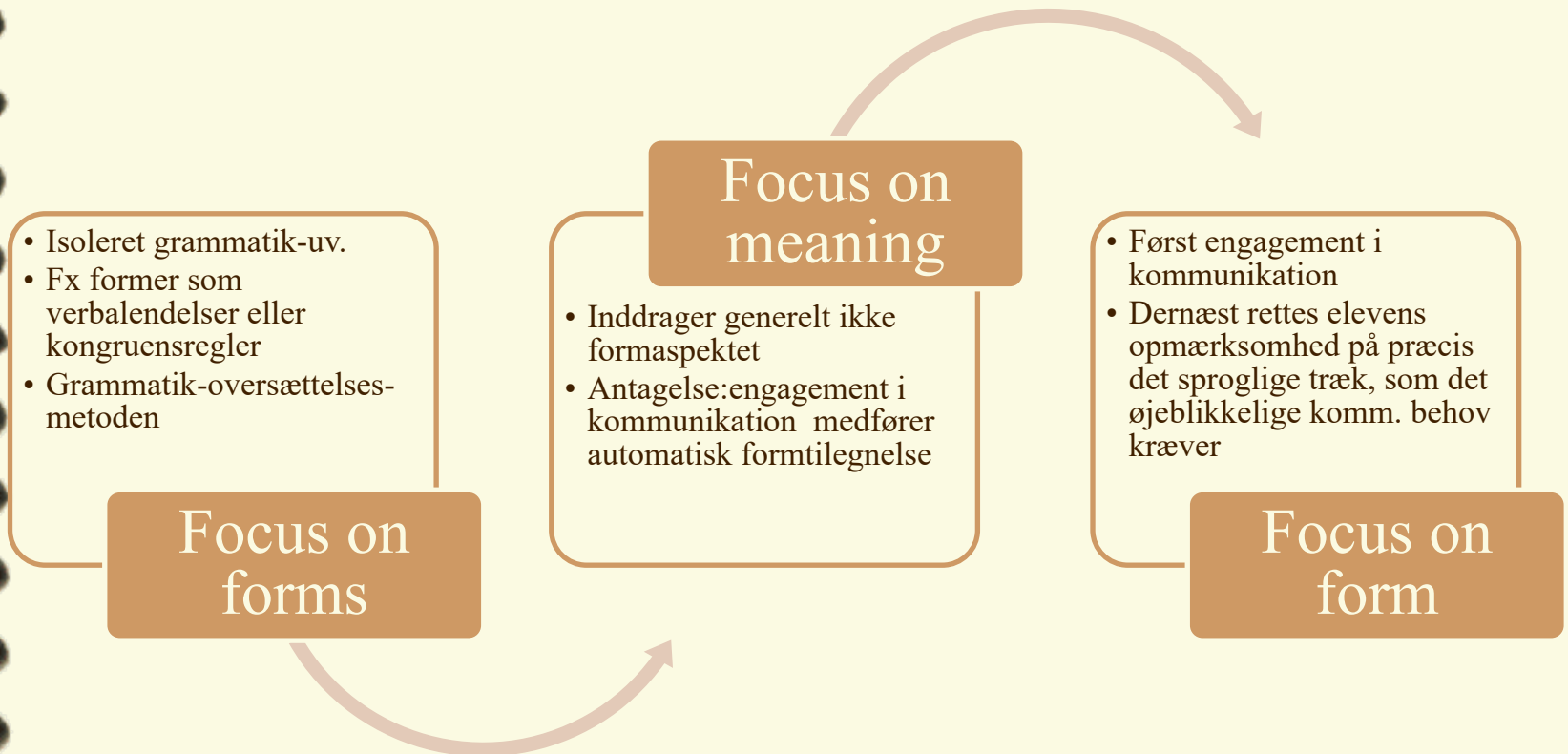
Giver de aktiviteter der foregår i klassen anledning til flg.:

- ✓ Betydningsafklaring: Stiller lytter betydningsafklarende spørgsmål? Foretager den talende reformuleringer for at præcisere det hun siger?
- ✓ Er deltagerne aktive både når de taler og når de lytter? Eller kan den enkelte frit vælge alene at være lytter – evt. tage sig en stille stund?

Michael Byram et al. Sprogfag i forandring - pædagogik og praksis. Samfundslitteratur 2009 (Fremragende bog!)

Sproglig opmærksomhed

Kirsten Haastrup Focus on Form med afsæt i nordamerikansk forskning Sprogforum nr.30, 2004

”Nu har jeg sagt det!”

input ► output

input ► intake (?) ►► output

Sprogbeherskelse er benhård kompetence!

Hjernens arbejdskapacitet er ikke ubegrænset.

Dictogloss

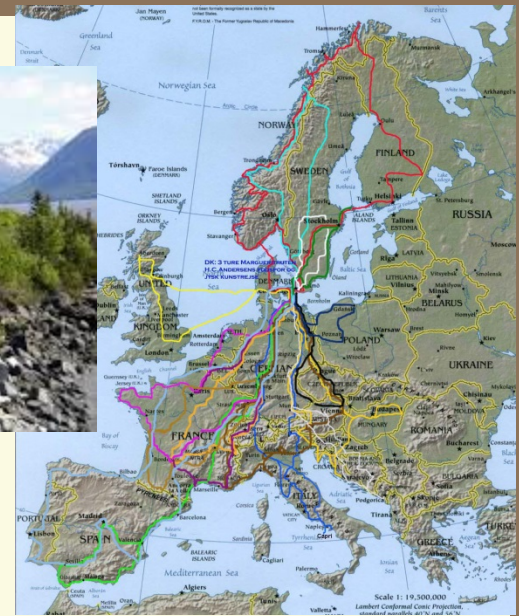
✓ Prøv selv!

✓ Aktivitet

- mere direkte rettet mod sprogets form
- opprioriterer brug af metasprog

✓ <http://www.youtube.com/watch?v=1RQIDMCjS9c>

✓ http://www.audio-lingua.eu/spip.php?page=rechercheavancee&lang=fr&id_rubrique=3&mot2=11&mot3=29&mot4=26&mot5=36&tri=date

Spredning lokalt

Sprogdag for lærerkollegiets sproglærere

- seneste forskningsnyt
- konkrete observationer fra projektet
- kollegerne justerede egne medbragte aktiviteter
- indretning af sprogzone

Tværsproglige materialer:

- Fælles skab
- Elektronisk platform

Opsamling

Komplekst syn på sprogtilegnelse

- ✓ Forskningen er ikke så polariseret som tidligere
- ✓ Nuanceret og integreret syn på sprogtilegnelse:
fokus på betydning og kommunikation bør kombineres
med fokus på form $\neq$ gamle dages grammatikundervisning
- ✓ Dele af sproget (fx udtale og genkendelse af faste
ordforbindelser som fx høflighedsfraser) ses som primært
lært gennem gentagelse og repetition
- ✓ Andre sproglige aspekter (fx ordforråd og grammatik)
kræver langt mere bevidste processer → eleven har brug
for sproglig opmærksomhed

Hovedkonklusioner

- Mangel på opdateret og reflekteret sprogsyn i ty, sp og fr
- Vi er mindre kommunikative end vi tror
- Vi er oppe mod tung tradition
- Lille greb stor effekt
- Gevinst at hente ved komm.uv i form af anderledes drive (større motivation?) hos såvel elever og lærere
- Fælles sprogsyn kollegial sparring

Aktuelle udfordringer

Vi øver os fortsat i at

- skrue på det kommunikative håndtag
- tåle kaos og det, der opleves som spildtid (men som er **linguaging!**)
- give elevgrupper tid alene (evt. med lydoptager)
- være mindre synlige lærere og vige pladsen for elevinitiering af enhver faglig art
- lade eleverne gøre meget af arbejdet (og af og til forklare dem hvorfor det er godt for dem)
- få gjort kollegerne nysgerrige...

Vi drømmer om

- eksamensformer, der honorerer den kommunikative sprogfærdighed (fx mundtlig gruppeeksamen!)

Opdateret sprogsyn medfører også

Nye...

- Lærerroller/elevroller
- Fysiske rammer
- Eksamensformer

workshop

Litteratur

- ✓ Borg, S. *Teacher cognition in language teaching: A review of research on what language teachers think, know, believe, and do* Lang. Teach. 36, 81-109, 2003 Cambridge University Press
- ✓ Fremmedsprog i gymnasiet. Teori, praksis og udsyn. Redigeret af Hanne Leth Andersen, Susana S.Fernández, Dorte Fristrup og Birgit Henriksen, Samfundslitteratur 20014
- ✓ Byram, M. , Annette Søndergaard Gregersen, Birgit Henriksen, Anne Holmen, Karen Lund, Merete Olsen, Lars Stenius Stæhr *Sprogfag i forandring, pædagogik og praksis*, Samfundslitteratur, 2009
- ✓ Link til Nyborg-rapporten *Det ajourførte sprogsyn*, Netværks-, analyse- og formidlingsprojekt vedr. *Fremmedsprogenes profil, faglige identitet og anvendelsesorientering* i de gymnasiale uddannelser

<http://gymnasiesprogprojekt.squarespace.com/slutrappporter/afrapportering-runde-1-august-2012>